

7. Hurzhii, A. M., & Naumenko, N. V., 2021. Khmarni servisy v upravlinni osvitim protsesom [Cloud services in educational process management]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzh. un-tu. Seriya: Pedagogichni nauky*, 3(77), 23–27.

8. Kapitan, O. V., & Tryus, Yu. V., 2024. Vykorystannia metodu analizu iierarkhii pry vybori LMS dlia formuvannia informatsiinoho osvitnoho seredovyscha [Using the method of hierarchy analysis when choosing an LMS for forming an information educational environment]. *Informatsiini tekhnolohii v osviti, nautsi i tekhnitsi* : materialy VII Mizhnar. konf. Cherkasy : ChDTU, 306–310.

9. Vozniuk, O. M., 2022. Teoretychni osnovy tsyfrovizatsii osvity v umovakh informatsiinoho suspilstva [Theoretical foundations of digitalization of education in the conditions of an information society]. *Osvitni innovatsii*, 1, 15–22.

10. Pasichnyk, O. M., 2023. Instrumenty Google Workspace u zmishanomu navchanni: dosvid, problemy, perspektyvy [Google Workspace Tools in Blended Learning: Experience, Problems, Prospects]. *Visnyk Kyivskoho universytetu imeni Borysa Hrinchenka. Seriya: Pedagogika*, 1(45), 98–106.

11. Iaremko, S. I., & Novytskyi, R. V., 2025. Rozrobka kryteriiv zakhyshchenosti informatsiinykh resursiv v systemakh upravlinnia navchanniam [Development of Criteria for the Security of Information Resources in Learning Management Systems]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, 1(338), 252–258.

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2025-38-170-181>
УДК 378.147.091.33:811.111

Олинець Тетяна Василівна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач

кафедри теорії та методик початкової освіти,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8554-6894>

olynets@kpnu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ GUIDED DISCOVERY В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті висвітлено проблему використання методів навчання іноземної (англійської) мови у закладі вищої освіти, які б дозволяли зреалізувати знання, уміння, навички здобувачів вищої освіти для розв'язання конкретних іншомовних комунікативних завдань у реальних життєвих і професійних ситуаціях. Описано guided discovery як ефективний студентоорієнтований метод у навчанні

граматики, який підвищує рівень активності та взаємодії на заняттях іноземної мови.

Розглянуто класифікацію методів навчання іноземної мови за диференційованими ознаками. Зазначено, що добір методів, які використовувалися в закладах освіти, завжди залежав від соціальних потреб суспільства, визначав мету, зміст навчання іноземних мов і вибір конкретної мови. Визначено, що граматична компетентність – це здатність людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших людей. Схарактеризовано основні компоненти граматичної компетентності: граматичні навички, граматичні знання, граматичну усвідомленість.

З'ясовано, що в сучасній методиці викладання іноземних мов використовуються два основні підходи до навчання граматики: дедуктивний та індуктивний. При дедуктивному підході викладач спочатку презентує граматичне правило, а потім студенти використовують його у мовленні. Індуктивний підхід передбачає, що студенти самі виводять правило через виконання завдань. Guided discovery, відомий також як індуктивний підхід, є методом, за якого вчитель спочатку надає учням приклади граматичної структури, а потім організовує їх роботу щодо самостійного виведення правил. Окреслено п'ять етапів використання методу guided discovery для навчання граматичної структури: вибір відповідного контексту; уважне вивчення та аналіз значення, форми та вимови структури (MFP – meaning, form and pronunciation); формулювання граматичного правила; виконання практичних завдань; добір контексту для переходу до вільної практики (freer practice). Подано фрагмент навчання граматичного матеріалу з використанням методу guided discovery.

Ключові слова: іноземна мова; метод guided discovery; граматична компетентність; комунікація; здобувачі вищої освіти.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Сучасний світ стрімко зазнає глобалізації та активно зміцнює міжнародні зв'язки. Саме тому іноземні мови стають провідним компонентом цього процесу. Відтак сьогодні одним із головних завдань освіти є опанування іноземних мов. У закладах загальної та вищої освіти особливу увагу приділяють навчанню англійської мови, яка є мовою міжнародної комунікації.

Навчання граматики – один із найважливіших аспектів навчання іноземної мови, оскільки повноцінна комунікація не може відбуватися без розуміння її граматичної будови.

О. Пасько вважає, що «це (граматика) свого роду «каркас», на якому базується лексика. Навчання граматики і правильного оформлення висловлювання, а також розпізнавання граматичних форм у мові та письмі відбувається за допомогою формування граматичних навичок» [7].

Немає сумніву, що знання граматичних правил необхідне для успішного володіння мовою. Але незмінним є питання останніх років – чи повинен учитель навчати правил у вправах, чи краще учням / студентам інтуїтивно засвоювати граматику в процесі комунікативної діяльності, замість того, щоб вивчати її через спеціальні вправи, спрямовані на засвоєння того чи іншого правила. Особливо важливо це на середньому етапі, коли учні / студенти володіють достатнім лексичним запасом і в них закладається алгоритм засвоєння іншомовного матеріалу. Успішне оволодіння іноземною мовою на занятті відбудеться тільки в тому випадку, якщо організувати освітній процес у такий спосіб, щоб здобувачі якомога точніше імітували умови реального іншомовного спілкування. Засвоєння граматики викликає багато труднощів, які ускладнюються граматичними термінами і правилами та нескінченною низкою винятків. Часто викладання граматики обмежується таблицями, заучуванням конструкцій, однотипними вправами. Велика кількість термінів ускладнює навчання. Не завжди чергуються форми роботи, що викликає пасивну діяльність здобувачів. Тому виникла необхідність у навчальних методах, які направлені на комунікацію [7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у теоретичний і практичний розвиток проблеми використання ефективних методів навчання на заняттях іноземної мови зробили у своїх працях такі науковці, як О. Бігич, С. Гапонова, О. Котенко, Л. Морська, С. Ніколаєва, Т. Полонська, В. Редько, Ю. Федусенко й ін. Питання навчання граматичної складової мови досліджували такі науковці, як І. Будз, Т. Веретюк, Н. Корінчук, Я. Поченюк, О. Резунова й ін. Учені аналізують зміст навчання граматичного матеріалу та обґрунтовують застосування раціональних та ефективних методик викладання. Також формування іншомовної граматичної компетентності було предметом дослідження у роботах таких іноземних дослідників, як B. Aarts, G. Leech, R. Murphy, M. Swan та ін.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета статті – розглянути особливості формування граматичної компетентності здобувачів вищої освіти у процесі реалізації методу guided discovery на заняттях англійської мови.

Для досягнення мети дослідження було визначено такі **завдання**: проаналізувати наукові джерела та вивчити передовий досвід з досліджуваної тематики; визначити ключові поняття та їх значення в контексті методології та граматики; продемонструвати приклад застосування методу guided discovery на основі практичного кейсу.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH FINDINGS

Важливою складовою професійної підготовки спеціалістів різного профілю є вивчення іноземної мови, яка є невід'ємною частиною сучасного життя. Вивчення іноземної мови – крок досить важливий, оскільки потребує значних зусиль. Це також запорука вдалої кар'єри майбутніх фахівців. Для досягнення високого рівня володіння іноземною мовою викладачеві важливо володіти новітніми методами викладання, спеціальними навчальними техніками та прийомами, щоб оптимально обирати відповідні методи з урахуванням рівня знань, потреб та інтересів студентів. Раціональне та вмотивоване використання методів навчання на заняттях іноземної мови вимагає креативного підходу з боку викладача, адже «педагогіка є наукою і мистецтвом одночасно, тому і підхід до вибору методів навчання має ґрунтуватися на творчості педагога» [3, с. 159-160].

Метод трактують як єдність принципів навчання і таких глобальних компонентів методики, як мета, зміст, технологія та засоби навчання іноземних мов. Класифікація методів навчання викликає певні труднощі, тому що в основі їх назв лежать різноманітні ознаки. Залежно від того, який аспект мови переважає у навчанні, метод має назву граматичного чи лексичного. Згідно з тією роллю, яку відіграють рідна мова та переклад у процесі навчання іноземних мов, методи ділять на перекладні та безперекладні (прямі). Назва методу може бути зумовлена видом мовленнєвої діяльності, що складає мету навчання, у зв'язку з чим розрізняють усний метод і метод навчання читання. Назва методу може відбивати спосіб розкриття значень іншомовних слів: прямий (безперекладний) і непрямий (перекладний), а також головний канал надходження іншомовної інформації: візуальний, аудіо-візуальний; зв'язок методу навчання з психічними процесами оволодіння іноземною мовою: свідомий та інтуїтивний, штучний та природний. Відомі методи, які були названі іменами їх авторів – методи Берліца, Гуена, Пальмера, Уеста, Фріза, Ладо а також методи, в яких зафіксовано чинник часу: короткочасний, інтенсивний або певні психологічні феномени: методи релаксопедії, гіпнопедії, сугестопедії, активізації резервних можливостей особистості. Залежно від способів організації матеріалу та використання специфічних допоміжних засобів методи мають такі назви: метод програмованого навчання, метод з використанням ІКТ тощо [6, с. 286].

Історія методики навчання іноземних мов завжди була зорієнтована на пошуки найбільш раціонального методу навчання. Вважається, що найдавнішим був натуральний метод, згідно з яким іноземну мову засвоювали так, як дитина засвоює рідну мову – шляхом наслідування (імітації) готових зразків, багаторазового повторення їх та відтворення нового матеріалу за аналогією з вивченим.

Кожен метод має властиві йому позитивні та негативні сторони і за певних умов має свою об'єктивну цінність. Проте у всі часи методи, що використовувалися в різних закладах освіти, залежали від соціального замовлення суспільства, що впливало на мету та зміст навчання іноземних мов і навіть на вибір тієї чи іншої мови [6, с. 286].

У сучасному закладі вищої освіти не має бути місця для таких процесів, як зазубрювання, бездумне завчання текстів іноземною мовою, що не мають практичної цінності для майбутньої життєдіяльності студентів. Беручи до уваги одне з головних завдань, яке покладене у будь-якому курсі англійської мови, потрібно розвивати іншомовну компетентність студентів закладів вищої освіти, яка необхідна для ефективної участі в ситуаціях повсякденного та професійного спрямування. Тому виникла необхідність перегляду підходів та методів і до вивчення граматичних аспектів навчання іноземної мови [4, с. 121]. Вибір таких методів повинен базуватися на індивідуальних особливостях студентів, їхніх мовних потребах та націленості на інтеграцію граматичних знань із мовленнєвими аспектами, такими як аудіювання, говоріння, читання та письмо. А, отже, граматики вже є не метою, а одним із важливих засобів навчання мови, невід'ємним компонентом усіх видів мовленнєвої діяльності.

І. Грищук переконана, що «знання граматики, тобто знання правил і форм іноземної мови, недостатньо для здійснення комунікації. Тим більше, що студенти, особливо на початковому етапі, оволодівають граматику не шляхом вивчення правил, а шляхом імпліцитного засвоєння граматичних структур. Не володіючи фонетикою й лексикою, людина не може реалізувати в мові свої знання граматики. Не володіючи видами мовленнєвої діяльності (читанням і письмом, аудіюванням і говорінням), вона також не зможе користуватися мовою як засобом спілкування» [2].

Ю. Лазуткіна стверджує, що «формування граматичних навичок студентів є актуальною проблемою, оскільки потребує комплексного підходу. Граматичний навик є сукупністю автоматизованих дій, що забезпечують адекватне морфолого-синтаксичне оформлення одиниці мовлення. При формуванні граматичної компетентності необхідно приділяти увагу не лише формальній стороні граматичної навички, яка відповідає за правильне оформлення граматичної структури згідно з нормами мови, але й функціональній стороні, яка обумовлює функціонування граматичного явища у мовленні відповідно до комунікативних задач, тобто втілює комунікативні можливості граматичних явищ» [4, с. 121].

Граматична компетентність – це здатність людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших людей, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок і знань та граматичної усвідомленості [5, с. 57].

Граматичні навички поділяють на:

- рецептивні граматичні навички, тобто навички розуміння граматичних структур під час аудіювання та читання;
- репродуктивні граматичні навички, тобто навички вживання граматичних структур в усному та писемному мовленні.

Граматичні знання – це знання структури мови.

Основою для отримання граматичних знань слугує граматичний матеріал, визначений освітньою програмою для відповідного етапу навчання.

Граматичний матеріал охоплює:

- активний граматичний мінімум, який включає граматичні структури, що використовуються для вираження власних думок іноземною мовою в усній і писемній формах;

- пасивний граматичний мінімум, до якого входять граматичні структури, якими учні можуть не користуватися для вираження своїх думок, але які потрібні для сприймання і розуміння мовлення під час аудіювання та читання.

Активний граматичний мінімум учні засвоюють на початковому та основному етапі навчання в закладі загальної середньої освіти. Пасивний граматичний мінімум починає з'являтися на середньому ступені навчання, а на старшому він становить переважну більшість граматичного матеріалу, необхідного для засвоєння. Щоб сприймати і розуміти думки інших людей, необхідно володіти як активним, так і пасивним граматичним мінімумами.

Граматична усвідомленість – це здатність людини розмірковувати над процесами формування своєї граматичної компетентності, свідомо реєструвати й розпізнавати граматичні структури в усному і писемному мовленні, їхні особливості та закономірності утворення й функціонування; знати свій «тип» мовця і «учня», аналізувати граматичну сторону свого мовлення тощо [5, с. 57].

Роль граматики в курсі вивчення будь-якої іноземної мови полягає в тому, що граMATика є саме тією необхідною базою, без якої неможливо повноцінне використання іноземної мови як засобу спілкування. ГраMATика рідної мови вбудована у свідомість носія й усвідомлюється тільки під час рефлексії (коли виникає питання, як правильно сказати). При навчанні іноземної мови перед педагогом постає задача – вивести систему форм і правил вживання іноземної мови на рівень автоматичного вживання, тобто в область несвідомого.

У сучасній методиці викладання іноземних мов використовують два основні підходи до навчання граматики: дедуктивний та індуктивний. При дедуктивному підході спершу презентують граматичне правило, а потім на його основі продукується мова (викладач презентує правило). При індуктивному підході студенти самостійно формулюють правило на основі виконання запропонованих викладачем завдань. Обидва підходи мають свої переваги та недоліки. Дедуктивний метод заощаджує час, більше уваги надається відпрацюванню презентованої граматичної структури через систему різних вправ. Тож такий підхід варто використовувати для студентів із нижчим рівнем знань та в умовах, коли на вивчення дисципліни «Іноземна мова» виділяється невеликий обсяг годин. Індуктивний підхід буде ефективнішим для роботи зі студентами, які вже мають певну сформовану мовну базу, спонукаючи їх до спостережень, аналізу та формулювання власних висновків [1].

Отже, навчання граматики у взаємозв'язку з різними видами мовленнєвої діяльності підвищує рівень володіння іноземною мовою, сприяє розвитку іншомовних навичок, відтак покращує якість комунікації. Викладач може використовувати різні способи

навчання граматики, вибір залежить від рівня підготовки студентів та їх лінгвістичних здібностей, цілей навчання, складності граматичного матеріалу та обсягу відведеного на вивчення мови часу [1].

Одним із методів індуктивного підходу до навчання граматики є guided discovery – метод керованого відкриття. «Сутність методу полягає в тому, що вчитель спочатку дає учням приклади мовної структури та допомагає учням самостійно виводити правила», – йдеться на веб-сайті [British Council](#) [8].

Алгоритм використання методу guided discovery на заняттях англійської мови під час навчання граматичного матеріалу передбачає дотримання п'яти кроків.

Крок 1. Доберіть відповідний контекст для вивчення граматичної структури.

Це можна зробити через прочитання тексту, статті чи блогу, публікації, коміксів, прослуховування пісень (із текстами), перегляд відео – підходить практично все, що може викликати інтерес у студентів. Головне пам'ятати: контекст повинен містити приклади target language, якої ви збираєтеся навчати. Чим більше, тим краще.

Крок 2. Уважно проаналізуйте значення, форму та вимову структури (MFP – meaning, form and pronunciation).

На цьому етапі необхідно допомогти студентам визначити та проаналізувати граматичну структуру. Це можна зробити, ставлячи питання, які допомагають вчителю визначити, чи студенти зрозуміли сутність лексичної або граматичної одиниці на уроці (CCQ – concept checking questions). Наприклад, до речення *“I used to sleep for eight hours every night, but now I only sleep for six”* можна поставити такі питання: *“Are we talking about present or past?”*, *“Are you talking about habit?”*, *“Do you still sleep for eight hours?”* тощо.

Таблиця 1

Альтернатива CCQ

Meaning	Form	Pronunciation
Students match sentences to timelines.	Students use example sentences to complete gaps in the form	Students mark sentence stress on example sentences then compare with answers
Students discuss concept checking questions in groups.	Students rearrange sentences according to the form	Students identify weak forms in example sentences
Students underline the correct answer to complete a grammar rule.		

Крок 3. Сформулюйте правило.

Використовуючи інформацію з кроку 2, запропонуйте студентам сформулювати правило самостійно. Не забудьте написати все, що вони пропонують, на дошці. Студенти почуватимуться надзвичайно вмотивованими та впевненими, якщо зможуть правильно використовувати граматику, якої вони раніше не вивчали.

Крок 4. Практика.

Після формулювання граматичного правила необхідно організувати практику використання нової граматичної структури. Завдання можуть включати controlled practice (тобто під вашим пильним поглядом), такі як, наприклад, matching, filling in the gaps, close-ended questions. На цьому етапі можна відкоригувати використання студентами граматичної структури та переконатися, чи вони її добре засвоїли.

Крок 5. Доберіть відповідний контекст і переходьте до freer practice.

Це можуть бути більш комунікативні та змістовні завдання, такі як відкриті запитання для обговорення, рольові ігри, написання творів, інструкцій тощо.

Варто зауважити, що іноді метод керованого відкриття займає більше часу, ніж пояснення граматики вчителем. Проте студенти краще й міцніше запам'ятовують речі, над якими їм довелося попрацювати та до яких вони додумуються самостійно.

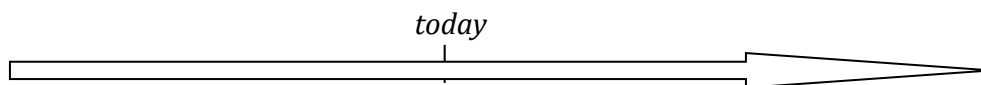
Викладачеві складніше керувати аудиторією через те, що доводиться багато «моніторити» під час використання методу guided discovery, але це робить заняття активнішими, а рівень взаємодії студентів – вищим, оскільки окреслений метод використовує peer teaching, що сильно впливає на пам'ять і заохочує до спілкування.

Часто викладачам доводиться самостійно розробляти завдання для guided discovery, що вимагає часу та досвіду. З іншого боку, створюються власні ресурси з нуля. І, мабуть, найголовніша перевага цього підходу полягає в тому, що діяльність на занятті стає орієнтованою на студентів [8].

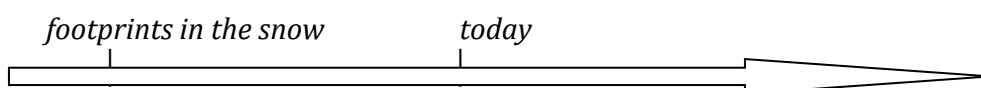
Наведемо фрагмент навчання граматичного матеріалу за допомогою методу guided discovery на основі газетної статті "Is the story real?".

In 1951, a British explorer, Eric Shipton, was climbing in the Himalayas, south of mount Everest. He wasn't exploring alone. There were several climbers and Sherpas with him. They weren't climbing that day, but they were walking through thick snow on a mountain 6,000 metres high when they saw a line of footprints. They followed the footprints for 500 metres. The footprints were 33 cm long, 20 cm wide and a few centimetres deep. It wasn't a bear. The footprints were much too big. The Sherpas said the animal usually lived in the forests and didn't often come up into the snow. Their name for the animal was the Yeti, or the Wild man of the Snows. People still come back from the Himalayas today with stories of seeing the Yeti.

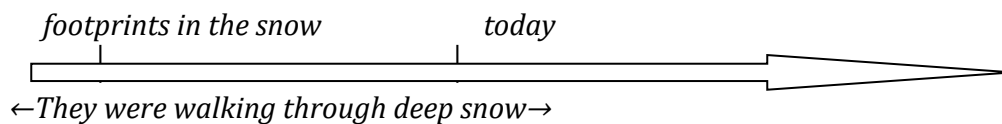
1. Books closed. Introduce the past continuous by drawing a timeline on the board.

2. Ask the students "What did the explorers see in the Himalayas?" (footprints in the snow) and write it on the timeline.

3. Then, ask the students to describe the explorers' activity at this time and write it on the timeline.

4. Finally, ask the students some concept checking questions: "When did they start walking?", "When did they see the footprints?", "Did they continue walking afterwards?". Elicit when we use the past continuous.

5. Books open. Ask the students to look at the table and say what kind of words are missing in 1-4 (the verb) before they complete the table.

Answers: 1 – *climbing*; 2 – *walking*; 3 – *exploring*; 4 – *climbing*.

Таблиця 2

Past Continuous

Positive	Eric Shipton The climbers	was were	1 ____ in the mountains. 2 ____ through thick snow.
Negative	Eric Shipton The climbers	wasn't weren't	3 ____ alone. 4 ____ that day.
	Was	I / he / she / it	
	Were	you / we / they	
	Yes,	I / he / she / it	was.
	No,		wasn't.
	Yes,	you / we / they	were.
	No,		weren't.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Отже, метод guided discovery є ефективним у навчанні іноземної мови, оскільки залучає студентів до активного навчання, дозволяючи їм самостійно відкривати граматичні закономірності іншомовної системи та аналізувати їх у контексті. Це сприяє розвитку граматичної усвідомленості, покращує довготривале засвоєння матеріалу, підвищує мотивацію і робить навчання студентоорієнтованим.

Подальшого наукового пошуку потребує метод guided discovery в інтеграції з Presentation-Practice-Production, Task-based Learning та Functional Approach, оскільки дослідження їх взаємодії може значно поглибити розуміння ефективності навчальних стратегій.

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Байдак, Л., 2018. Особливості навчання граматиці іноземної мови студентів нелінгвістичних ВНЗ. Доступно: <<https://surl.lu/bixiyh>>.
2. Грищук, І., 2021. Методика формування і контролю граматичних навичок у навчанні англійської мови. Доступно: <<https://naurok.com.ua/metodika-formuvannya-i-kontrolyu-gramatichnih-navichok-u-navchanni-angliysko-movi-251262.html>>.
3. Кузьмінський, А., 2008. *Педагогіка: Підручник*. Київ: Знання-Прес, 2008, 447.
4. Лазуткіна, Ю., 2014. Граматичний аспект вивчення іноземної мови. *Педагогічні науки*, 61–62, 121.
5. *Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*, 2018 / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань: Візаві, 165
6. *Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах*, 2002. Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / гол. авторів під керівн. С. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 328.
7. Пасько, О., 2017. Сучасні методи вивчення граматики англійської мови у середній школі. Доступно: <<https://vseosvita.ua/library/embed/01007rj0-28a0.doc.html>>.
8. Як навчати граматиці методом сугестивного відкриття (Guided discovery)?, 2019. Доступно: <<https://grade.ua/uk/blog/guided-discovery/>>.
9. Heiderman, E., 2020. *Prepare. A2. Teacher's book*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition, 279.
10. Kosta, J., & Williams M., 2020. *Prepare. A2: Student's book*. Cambridge University Press. 158.

USAGE OF GUIDED DISCOVERY IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE (ENGLISH) TO HIGHER EDUCATION STUDENTS

Tetiana Olynets,

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer,
Department of Theory and Methods of Primary Education,
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8554-6894>
olynets@kpnu.edu.ua

Abstract. The article deals with the problem of using methods of teaching a foreign (English) language in a higher education institution, which would allow students to realize their knowledge, skills, and abilities to solve specific foreign language communicative tasks in real life and professional situations. Guided discovery is

presented as an effective student-oriented method in learning grammar, which increases the level of activity and interaction in foreign language classes.

The classification of foreign language teaching methods according to differentiated features is considered. It is noted that the selection of methods used in educational institutions always depended on the social needs of society, determined the purpose, content of foreign language learning and even the choice of a specific language. It was defined that grammatical competence is a person's ability to correctly grammaticalize their oral and written statements and understand the grammaticalization of other people's speech. The main components of grammatical competence are characterized: grammatical skills, grammatical knowledge, grammatical awareness.

It was found out that the modern methodology of teaching foreign languages uses two main approaches to learning grammar: deductive and inductive. In the deductive approach, the teacher first presents a grammar rule, and then students use it in speech. The inductive approach assumes that students derive the rule themselves through the completion of tasks. Guided discovery, also known as the inductive approach, is a method in which the teacher first provides students with examples of grammatical structure, and then helps them discover the rules on their own. Five stages of using the guided discovery method for teaching grammatical structure are outlined: choosing the appropriate context; careful study and analysis of the meaning, form and pronunciation of the structure (MFP – meaning, form and pronunciation); formulation of a grammatical rule; performance of practical tasks; selection of the context for the transition to freer practice. A fragment of the teaching of grammatical material by the guided discovery method is presented.

Keywords: foreign language; method of guided discovery; grammatical competence; communication; students of higher education.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Baidak, L., 2018. Osoblyvosti navchannia hramatytsi inozemnoi movy studentiv nelinhvistychnykh VNZ [Peculiarities of teaching grammar of a foreign language to students of non-linguistic universities]. Dostupno: <<https://surl.lu/bixiyh>>.
2. Hryshchuk, I., 2021. Metodyka formuvannia i kontroliu hramatychnykh navychok u navchanni anhliiskoi movy [Methods of formation and control of grammatical skills in teaching English]. Dostupno: <<https://naurok.com.ua/metodika-formuvannya-i-kontrolyu-gramatichnih-navichok-u-navchanni-angliysko-movi-251262.html>>.
3. Kuzminskyi, A., 2008. *Pedahohika* [Pedagogy]: Pidruchnyk. Kyiv: Znannia-Pres, 2008, 447.
4. Lazutkina, Yu., 2014. Hramatychnyi aspekt vyvchennia inozemnoi movy [Grammatical aspect of foreign language learning]. *Pedahohichni nauky*, 61–62, 121.

5. *Metodyka vykladannia anhliiskoi movy* [Methods of teaching English]: navchalno-metodychnyi posibnyk dlia studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv, 2018 / uklad. Kholod Iryna Vasylivna. Uman: Vizavi, 165

6. *Metodyka vykladannia inozemnykh mov u serednikh navchalnykh zakladakh* [Methods of teaching foreign languages in secondary educational institutions], 2002. Pidruchnyk. Vyd. 2-e, vypr. i pererob. / rol. avtoriv pid kerivn. S. Nikolaievoi. Kyiv: Lenvit, 328.

7. Pasko, O., 2017. Suchasni metody vyvchennia hramatyky anhliiskoi movy u serednii shkoli [Modern methods of studying English grammar in secondary school]. Dostupno: <<https://vseosvita.ua/library/embed/01007rj0-28a0.doc.html>>.

8. *Yak navchaty hramatytsi metodom suhestyvnoho vidkryttia* [How to Teach Grammar Using the Suggestive Discovery Method] (Guided discovery)?, 2019. Dostupno: <<https://grade.ua/uk/blog/guided-discovery/>>.

9. Neiderman, E., 2020. *Prepare. A2. Teachers book*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition, 279.

10. Kosta, J., & Williams M., 2020. *Prepare. A2: Students book*. Cambridge University Press. 158.

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2025-38-181-192>

UDC 378.016-057.875:81'374-042.65

Yana Strelchuk,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Petro Mohyla Black Sea National University

Mykolaiv, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5856-4138>

yanastrelchukv@gmail.com

FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE RECEPTIVE VOCABULARY OF STUDENTS OF NON-PHILOLOGICAL FACULTIES IN THE PROCESS OF INDEPENDENT READING

Abstract. The relevance of the research topic is due to a number of reasons. Firstly, in the search for innovative approaches in higher education, there is a steady tendency to reduce traditional forms of educational organization that involve direct interaction between the student and the teacher. At the same time, the number of hours allocated for independent and remote work of students increases. In this regard, it is necessary to methodologically develop the content of training, taking into account changes in the educational standards of the ratio of hours intended for traditional and innovative classroom and extracurricular forms of the educational process. This problem is especially relevant for the methodology of teaching a foreign language to students of non-linguistic specialties. The reduction in the number of classroom sessions limits the student's ability to form foreign language